

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	— — — — —	6 korona — fillér
Félévre	— — — — —	3 " —
Negyedévre	— — — — —	1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona.		
E yes szám ára 20 fillér.		

Felelős szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető össze-
küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány
sajtó” czimére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.

Nyitltér sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán

A szatmári választás.

Lapunk mult számában azt ir-
tuk, hogy *Hieronymi* Károly keres-
kedelmi miniszter ellen az egyesült
ellenzék *Uray* Géza helybeli tekin-
télyes ügyvédet léptette fel, kivel
szemben a miniszter a mult választá-
skor csak 56 szótöbbséggel győzött.
A helyzet azonban azóta megválto-
zott, mert *Uray* a jelöltséget nem
fogadta el, így aztán a függetlenségi
párt a mult vasárnap ismét jelölő
gyűlést tartott, melyen a dr. *Kelemen*
Samu ügyvéd zászlóját bontotta ki.

Kelemen Samu jó szónok, talán
még jobb kriminálista, az irodája
igen keresett és a városban, nem
mondjuk ugyan a superlativust, de
meglehető népszerűségnek örvend.
Jelöltségét tiszta, teljesen átlátszó
és nagyon korrekt észjárásra alapí-
totta. Mint már lapunk mult számá-
ban említettük, a független, nem vá-
sárolható polgárság körében az ellen-
zék többségben van a kormánypárt
felett. Beleértve az összes hivatal-
nokokat és azokat a polgárokat,
akik az ő befolyásuk folytán, avagy
saját meggyőződésük alapján a kor-
mány jelöltjére szoktak szavazni.
Az ellenzék többsége ebben a körben
150—200 votum között ingadozik.
A kormánypárt javára a mérleget
az alsóbbrendű zsidóság szokta le-
nyomni, melyet pénzen vásárolnak
meg. Ezeknek a száma lehet mintegy

300. Ők nem szavaznak a választás
kezdetén, hanem félrevonulnak va-
lamelyik vendéglőbe, s mikor a
záróra közeleg, s nyilvánvaló a
kormánypárt bukása, akkor jelen-
tik magokat: itt vagyunk két vagy
háromszázan, az árunk ennyi meg
ennyi. Persze, fizetni kell, mert kü-
lönben vége a mandátumnak.

Ezeket előre bocsátva, arra a kö-
vetkeztetésre kell jutnunk, hogy a
Kelemen megválasztása a miniszter-
rel szemben nem valószínű. Két
körülménytől függ. Az egyik az,
hogy vajjon a meg nem vehető
polgárság ki fog-e tartani ugy az ő
személye mellett, mint kitarított a
mult választáskor az *Uray* zászlója
alatt. Még ha 150—200 szavazat
elesik olyformán, hogy azokat *Hie-
ronymi* sem kapja meg, még az sem
volna reá nézve nagy baj, mert a
mérleg körülbelül egyenlő lenne. A
másik körülmény az, hogy vajjon
a saját hitsorsosait, az eladó zsidó-
ságot meg tudja-e venni.

Mindenesetre a számítás igen
logikus és nem csekély mértékben
vall fiskális észjárásra. Számít a
független polgárságra abban a hit-
ben, hogy ez a kormány jelöltjének
megbuktatására sorakozni fog zász-
lói alá. Számít továbbá arra, hogy
a saját hitsorsosai inkább mellé
fognak állani 20 ezer forintért, mint
Hieronymi mellé negyvenért. Szóval

ha a keresztény polgárság közt az
összetartás meglesz, abban a mér-
tékben mint máskor szokott lenni,
neki minden erejével a zsidóságra
kell vetni magát, mert akkor biztos
a győzelem.

A meg nem vehető polgárság
csak alig kerül valami költségbe.
mindössze egy-két pártvacsorát s
valamelyik vendéglőben egy kis
nyitlt számlát kell tartani, erre alig
mehet el ezer forintnál több. A többi
20—25 ezeret, mert *Kelemen* a meg-
választására ennyit körülbelül szá-
nhat, fordíthatja a mandátum bizto-
sítására abban a formában, amint
az előbbieken kifejtettük.

A kormánypártnak tehát ennél
a választásnál sem fog olyan könnyen
menni a dolga, mint sokan
gondolják. Sőt ha erejében elbiza-
kodva tétlenségbe merül, *Hieronymi-
nak* biztos a bukása. Nagyon szo-
moru dolognak tartjuk, hogy mi-
nálunk, már tudniillik Magyaror-
szágon, most is pénzen vásárolt man-
dátumokról kell beszélni. Hiszen
nyíltan hirdetik, hogy a pártkasz-
zában ennyi, meg ennyi az összeg.
A kuriai biráskodást e mellett a
rendszer mellett sutba tehetjük. Hi-
szén ki az ördög fogja azt a pénzt
tanuk jelenlétében adni oda, akik a
megvesztegető ellen bizonyítanának.
Mig pártkassza létezik, addig tiszta
választásokról szólani még csak

TÁRCZA.

Oh, azok a gyerekek!

Zimankós őszi napnak déli 12 óraja.
Csengetés hallatszik a gimnázium, valamint
a közeli polgáriskola udvaráról. Par perc mul-
va fiúk és leányok özönlik el a járdát. Jolán,
feltűnően az új divat szerint öltözve és Ernő,
VI. gimnazista, kiválnak a tömeg közül.]

Ernő. Jó napot kívánok kedves kisasz-
szony! Hogy tetszik az idő?

Jolán: Oh, igen szép... akarom mon-
dani roppant csúnya. Igazán, egészen össze-
piszkolja az ember a ruháját ebben a bor-
zasztó sarban.

E. Rettegetes idő. Apropos, nem felelt
valamiből?

J. Nem... az az mégis. Most az utol-
só óram. Tudja, E iz kisasszony hívott ki,
no de hisz maga tudja...?

E. Hogyne! Eljön ma a tánciskolába?

J. Ma nem gen, mert ruhát kell pró-

bálnom, mama valami igen széppel akar
meglepni. De én tudom, hogy milyen lesz.
Ott vették, abban a nagy boltban, enyje hogy
is hívják...

E. Schlezinger?

J. Nem, de hisz ez talán mellékes is.
Oh, engem igen érdekel. Tehát csaku-
gyan nem jön el. Oh, milyen kár.

No, de akkor én sem megyek.

J. Ugyan, ne mondjon ilyet, miért ne
menne?

E. Hát mit csináljak ott, hisz oly ügyet-
lenek a többiek. Még egy valzert sem tudnak
eltáncolni, úgy, amint kell. Mondja csak,
kérem, tehetem ma a tiszteletemet.

J. Hát én nagyon szívesen látnám, de
a papa megtiltotta, hogy bárkit is fogadjak.
Hanem találjon valami módot arra, hogy
találkozzunk.

E. Várjon csak, gondolkodom.

(Őt percig együtt mennek szóltanul).

J. Nos, talált-e valami módot?

E. Ez valóban nehéz kérdés. Mi ehhez

Pythagoras tétele, pedig bizony ez is elég
nehéz.

J. No, lássa, én nem ösmerem azt a
bizonyos tételt, de már egy tervem van.

E. Csakugyan? minő lángész, ugyan mi?

J. Találja ki.

E. Ne tegyen oly kíváncsivá.

J. Nos hát hallja: Mama nagyon sze-
reti, ha én kissé a házi teendőkkal foglalko-
zom, azért én ma nagy buzgón hozzáfogok
az ablakok mosásához. Csepp kedvem sincs
rá, az igaz, de a maga kedvéért mégis meg-
teszem.

E. Az én kedvemért? Hogy értsem ezt?

J. Hát még mindig nem jött rá? Nos
én fogom az ablakot mosni, maga pedig oda
jön az ablak alá s így beszélgethetünk.

E. Oh, igazán mily remek terv. Ily esz-
me csak magától származhat Jolánka. Ha
Odysseus Homerosza "polymechanos" volt,
úgy maga megérdemli a "polyssimomecha-
nos" nevet. — Kezeit csókolom, a viszontá-
tásra!

nem is lehet. E tekintetben természetesen az ellenzék nagy hátrányban van, mert náluk a pártkassza rendesen üres, s a jelölteknek a sajátjukból kell áldozni azokon a helyeken, ahol a nép csak a pénzért beszél. Ez pedig úgy van, szerte a hazában, — alig lehetne olyan kerületet felhozni, melyben a mandátumhoz semmi szenny nem tapad.

A korrupció tartja diadalutját a választási zászlók alatt, ettől visszhangzanak a Kárpátok bércei, ez a piszok ful bele Adria hullámainak morájába. Pénz, erőszak, esendőrszurony lépnek sorompóba a polgárság erkölceinek megrontására. Mily eszményi volna egy olyan választást látni, melyen nem fogják sippal-dobbal, zászlóval, pénzzel és erőszakkal az embereket, hanem minden lárma, minden zenebona nélkül magára hagyják a polgárságot, hogy szavazzon gusztusa és belátása szerint, — ha nincs politikai érzéke maradjon otthon a portáján belül.

Ez azonban a jövő század, — jobban mondva a jövő évezred regénye, s mikor majd abba fognak jutni az államok, tolják megint egy évezredvel tovább. Szóval regény lesz a végtelenségig. A választói jog kiterjesztésével, melyet pedig mostanában olyan fennen hangoztatnak, s a melyben a közvélemény valódi megnyilatkozását látják igen sokan, csak rosszabbodnék a helyzet. A kiterjesztés révén a politikailag teljesen éretlen, és megvásárolható tömeg száma lenne megszorítva.

Egy országnak, semmiféle kormányzatnak sem lehet érdekében az, hogy olyan elemek intézzék sorsát, kiket lepálkázott fővel, mint a barmokat szállítanak oda a választás urnájához, sokszor még a

jelöltnek a nevét sem tudják, hogy kire szavazzanak, azért orditoznak a kortesekfolyton afülükbe. A politikai érettség magasabb színvonalán álló, s olyan egyénekre volna szükség az állami kerekék mozgatójában, akiket megvásárolni nem lehet, akik meggyőződésük alapján, mentesen minden szennyfolttól mondják ki ítéletüket a kormány működése felett. Az éretlen, megvásárolható elemet épenséggel ki kellene zárni a politikai jogok gyakorlatából. Azoknál ugyanis csak a pálinka a politika, — meg a pénz.

Nagy kérdések ezek, melyeknek során, ha elgondolkozik az ember, alighanem arra a meggyőződésre jön, hogy talán jobb volna rombadönteni az egész választási rendszert. A közvéleménynek minden valószínűség szerint korrektebb megnyilatkozása volt az, mikor a független elemekből álló vármegyék saját kebelökből küldötték be követeket az országgyűlésbe. Ne gondoljon azonban senki ennél a kérdésnél a vármegyék mostani fizimiskájára, melyek a jövő-menő kormányok varázsveszseje után ugrándoznak. Mi a régi, — nem jegyzőkből, bírásokból, a kormányoknak alárendelt tisztviselőkből állóknak képzeljük azokat a vármegyéket, hanem amelyeknek független nemesei a királyoknak is oda merték mondani: nem teszszük, nem tehetjük. Tehátma már ott állunk, hogy még a vármegyéket is át kellene gyurni arra a formára, ahol nem talpnyaló leibhuszárok, hanem érett és önálló fők gondolkodnak a haza sorsa felől.

Messze eltértünk a dologtól, de a politikai életnek mostani megnyilatkozása során ezek a kérdések mintegy önkénytelenül jönnek előtérbe. Még most hamarjában nem,

mert a törekvés épen ellenkező irányban halad, de azt hisszük, hogy legalább is a jövő évezredben el fog jönni az az időpont, mikor belátják ennek a választási rendszernek tarthatatlan voltát és megfelelőbb modus vivendi után fognak kapkodni.

A sajtó hivatása, hogy az ilyen kérdések felett, mellőzésével minden vak dühnek, eszmecserét folytasson. Mi szívesen állunk elébe az ellenkező véleménynek, hiszen a tűz kohójában tisztul meg az arany. És ha tárgyilagos hozzászólás történik akármelyik lapban, készséggel tesszük megvitatás tárgyává a kérdést. Hiszen a sajtónak épen az a kötelessége, hogy az ellentétes eszmék közül kihalássa azt, amelyik az ország, vagy a szűkebb körben vett polgárság érdekében a legmegfelelőbb.

Ezuttal lezárjuk sorainkat. Városunkban két jelölt van, *Hieronymi* és dr. *Kelemen*. Egy harmadik nincs. Ha a szavazattól tartózkodunk, közvetve, egyiknek vagy másiknak győzelmét segítjük elő. Ez nem helyes eljárás. Szavazzon mindenki, de meggyőződése szerint és nem egyik vagy másik kassza koronásai után.

Választási elnökök.

Vármegyénk központi választmányára az egyes választókerületekre nézve a következőleg alakította meg a választási és szavazatszedő küldöttségeket.

I. A nagykarolyi választó kerületre nézve: Választási elnök: Ilosvai Aladár, helyettes v. elnök: dr. Kovács Dezső, jegyző Néma Gusztáv.

Szavazatszedő küldöttségi elnökök: dr. Kovács Dezső és dr. Adler Adolf. Szavazatszedő küldöttségi jegyző: Jobbágy Sándor,

(Délután 2 óra, Jolán a városka egyik utcájában ablakot mos. Ernő hallgatagon nézi.)

J. No de már, mióta itt áll, mint egy füles bagoly. Ugyan szóljon már valamit.

E. El vagyok ragadtatva újrainak gyors mozdulataitól, valóban oly költőiesen mossa az ablakot, Petőfi sem tette volna különbül.

J. Azt hiszem, Petőfi nem igen szeretett ablakot mosni.

J. Mélységes csend. Ernő zaverában szivarkát sodor s rágyujt.

E. . . Oh, ha tudná Jolánkám, mint

J. (közbeszól.) Pszt, az Istenért, itt van apuska!

(Apuska állig begombolt téli felsőben, séta pálcával a gerlicék felé tart. Jolán behúzódik az ablakba, Ernő alatta fel s alá sétál.)

E. Hm, ez ugyan rosszul ütött ki. Nem

ösmerem azt az embert nagyon, de hire után nem sok jót gyanítok. Apusk. Kit vár kedves barátom?

E. Én. . . egyáltalában senkit.

A. Ugy? persze, De jegyezze meg magának, ha megegyszer itt találok az ablakom alatt, úgy nem távozik ilyen simán.

Ernő, Igen is megjegyzem. Alázatos szolgálja! (Sietve el akar távozni, de majd összeütközik egy tanárjával. Alázatosan köszön.)

Tan. Oh, maga az Endrey? De mi az, ön cigarettázik? Nem tudtam, hogy ezt a sportot is üzi. A viszontlátásra!

(Délután 4 óra. Jolán az ablakon ül kisért szemekkel. Alatta jön el Ernő könyvekkel felfegyverkezve.)

J. Na hiszen szép dolog is volt ez. De itt a jó madár, a nemes lovak, ki még csak meg sem mert mukkanni, midőn apuska ráijesztett. Ugyancsak jó kis szidást kaptam.

Juj! nem szeretném megegyszer! átélni. Milyen jelzőket és megszólításokat kaptam. Ilyet mondani egy polgáristának. Igazán gyalázat. Azt hiszem, jobb volna az apának egyáltalában nem is születniök, kik így megkeserítik a leányaik életét.

Borzasztó! S mind e számár miatt. No, de nem is gondolok többet rá.

E. Három fok, mégis sok az ilyen esacska gyerekért, mintez a Jolán. Valóságos vandálizmus. Az után való nyilvános cigarettázása miatt megrovom és három fokkal sújtom. A tizenhárom aradi vértanu ítélete sem volt borzasztóbb.

Tessék, ezután latinból, görögből elégtelen, magavisélet kevésbé szabályszerű. Igazán remek kilátás! S mind ez Jolánért! Oh, de ki is verem fejemből a tacsót!

[Az ablak alatt elhaladva, egymást megvető tekintettel sujtyják.]

Pillich Nándor.

Schmidthauer-
= féle =

Igmándi

késérüviz, reggelenként fél pohárral használva,

meglehetően gyors és nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a Karlsbadi és Marienbadi ivó kúrákat, gyomor és bélbetegségekben, úgyszintén elkövérédek, szívelhárjásodás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lépdeganatnál, cukorbetegség, osz és nem fogad el, — Utasítás mellékelve. — Kapható Szatmáron: Wallon Henrik fia, Kaufman I., Beer M., Szűcs J., Kálmán M., Kinál G., Horvát M. Koss K., Ullman Testv. urak üzletében. Főszétküldés a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban. — Egész üveg 50 fill. fél üveg 30 fill. — Az egyedüli természetes késérüviz, amely kis üvegben is kapható.

dr. Kőszeghy Andor. Helyettes elnökök: Roóz Samu, Vetzák Ede, Róth Károly. Helyettes jegyzők: Schiffbeck Mátyás, Gallasz Ödön.

II. A mátyásfalvi választó kerületre nézve: Választási elnök dr. Farnék László. Választási jegyző: dr. Rósenberg Ignác. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Szalkai Zoltán. Szavazatszedő küldöttségi jegyző: Vida József. Helyettes elnökök: Almer Béla, dr. Steinberger Samu. Helyettes jegyzők: Budaházi István és Fintha Sandor.

III. A fehérgyarmati választó kerületre nézve: Választási elnök: Cholnoky Imre. Választási jegyző: dr. Torday Sándor. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Raba László. Szavazatszedő küldöttségi jegyző: ifj. Andrassy Jenő. Helyettes elnökök: David István, Fabjan Karoly. Helyettes jegyzők: Kallós Kálmán és Bakó Ferencz.

IV. A csengeri választó kerületre nézve: Választási elnök: Kovács Jenő. Választási jegyző: Kiss Árpád. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Bornemissza Géza, Mikolai Adorján, Adorján Zoltán. Szavazatszedő küldöttségi jegyző: Móricz Imre, Weiner Ignác. Helyettes elnök: Gyene Zsigmond, Gőnczi Sándor, Szarka Karoly. Helyettes jegyzők: Kun József, Nagy Béla, Kolombán Sándor.

V. A krassói választó kerületre nézve: Választási elnök: Majos Károly. Választási jegyző: Jeszenszky Béla. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Kalmar Sandor. Szavazatszedő küldöttségi jegyző: Cs. Mayer Sandor. Helyettes elnökök: Papp Ambrus, Rebat Dezső. Helyettes jegyző: Fugel István és Radeczky Dezső.

VI. Az aranyosmegyesi választó kerületre nézve: Választási elnök: Ilosvay Ferencz. Választási jegyző: Marosán Kornél. Helyettes elnök: Jakó Endre. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Gaspar Pal. Szavazatszedő küldöttségi jegyző: Marosán János. Helyettes elnökök: Jakó Endre, Nagy Bálint. Helyettes jegyzők: Ilosvay István, Nagy J.

VII. A nagybányai választó kerületre nézve: Választási elnök: Torday Imre. Választási jegyző: dr. Weisz Ignác. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Egli Mihály. Szavazatszedő küldöttségi jegyző: dr. Fényes Antal. Helyettes elnökök: Simon Béla, Képes Sandor. H. jegyzők: Uray Bertalan és Stern Mór.

VIII. A nagysomkúti választó kerületre nézve: Választási elnök: Jeney Géza. Választási jegyző: Osvaszky Gyula. Szavazatszedő küldöttségi elnök: Bradofka Frigyes. Szavazatszedő küldöttségi jegyző: Szerb János. H. elnökök: Mal Lajos és Papp István. H. jegyző: Veszpremi Sandor és Veres József.

† STEINBERGER FERENCZ dr.

Épen most vesszük a megrendítő hírt, hogy dr. Steinberger Ferencz, nagyváradi apát, kanonok, budapesti központi papneveldei kormányzó tegnap este 7 órakor agyhártyalobban Budapesten meghalt. Villámcsapás gyanúja fog ez a hír hatni úgy városunkban, mint a megyében, mert Steinbergert mindenütt rajongó szeretettel vették körül. Nincs tehát többé a szép képzettségű, distingvált műveltséggel bíró főpap, kinek kedvessége, szeretetreméltósága mágnus gyanánt vonzott magához mindenkit. Született 1848. nov. 25-én, 1870-ben lett pappá szentelve, káplán volt F. Gyarmaton, majd képezdei tanár és igazgató, 1876-tól szentszéki ülnök, 1893-ban pápai kamarás, 1899-ben váradi kanonok és apát, 1903-ban a budapesti központi papnevelőintézet kormányzója lett. A rendkívül lesújtó halálhír vételének e pillanatában szívünk mély fájdalommal szavakat sem bír találni, melyekkel a gyászbeszédet a nagyközönségnek tudomására hozzuk.

H I R E K.

A szatmári választás. Városunkban a választás két helyen fog folyni. A szatmárvárosi és a külterkeken lakó választók a város házában szavaznak, a németi polgárok, németi külterülete és a hegyi lakosok a róm. kath. elemi iskolában. A választás reggel 8 órakor veszi kezdetét. Választás elnök: dr. Fejes István, helyettese dr. Schönplug Jenő, jegyző dr. Antal Sándor. A második szavazatszedő bizottság elnöke Fogarassy Sándor, helyettese Mátray Lajos, jegyző dr. Biró Elemér.

A választás napja. Közeleg nagy napja a képviselőválasztásoknak. Dobogó kebel, kemény téli hideg, vajjon melyik lesz az erősebb. Bizonyos, hogy ezt a választást, különösen ahol szabad ég alatt fog folyni, sokáig megemlegeti a polgárság. De hát meg kell lenni. Vármegyénkben és a városban is a központi választmány nagyon sürgősnek találta, hogy minél hamarabb átessék rajt. Persze, nagyon sok oka van rá. Ugy a megyében, mint városunkban a legelső napra, a hó 26-ra lett kiütve a választás.

A programbeszéd. A függetlenségi párt jelöltje, dr. Kelemen Samu ügyvéd holnap, esütörtökön délelőtt 11 órakor tartja meg programbeszédjét a Vigadó nagytermében. A programbeszédre a jelölt támogatása végett Budapestről jön Apponyi, Barabás és Benedek.

Főúri esküvő. Beregváron fényes esküvő folyt le a múlt szombaton. Schönborn grófné unokahugának, Aloisia, Mária Alicia Antonia Anna Capace Minutolo Marchesa di Bugamo hercegnőnek ekkor esküdt örök hűséget Jonkheer Carel Gerard Willem Frederik van Wrendenburch németalföldi követségi titkár. Az ünnepélyen számos főúri vendég vett részt. Esküvő után dejeuner volt, s a délutáni gyorsvonattal az ifjú pár elutazott.

Jótékony főpap. Kádár Ambrus dr. praelatus kanonok, püspöki helynök a Munkácson épülőfélben levő róm. katolikus templomra 1000 (egyezer) koronát küldött Forgách János prépost-plebános kezéhez. E nemes tett bizonyára el fogja nyerni Istentől méltó jutalmát.

Egy plébános halála. Laurenszky Ferencz tisztelebéli kanonok, szentszéki ülnök, őrdarmai (Ung megye) plébános hunyta le a hó 14-én, életének 67-ik, áldozópapságának 44-ik évében örök álmra szemeit. Mostani plébániáján 36 évig működött. Buzgó lelkipásztor, ki hivatást a lelkiatyá gondosságával vezette, jó tanácsaival ellátta. Rajongott is érte a nép, nagy tisztelettel vette körül, s most is őszintén gyászolja azt az áldottlelkű papot, kinek védő szárnyai alatt egész generációk növekedtek fel a községben. Laurenszky Ferencz 1838. július 6-án született, 1861. nov. 17-én lett pappá szentelve. Először segédlelkész volt Sándorfaluban, Szatmáron, Rahón, Ungváron, 1867-ben ideigl. lelkész Tisza Ujlakon. Az őrdarmai plébániát 1868-ban nyerte el, s ezen időtől fogva ott szorgoskodott az Ur szőlőjében egész halála napjáig. 1892-ben szentszéki ülnök, 1904-ben tisztelebéli kanonok lett. A felső-ungri esperesi kerület papsága halálhírét a következő gyászjelentésben tudatja: A felső-ungri kerület róm. k. papsága fájó szívére enyhülést az Isten akaratán való megnyugvásban keresve tudatja, hogy az Ur az ő hűséges szolgáját: Laurenszky Ferencz, szatmári székesegyh. t. kanonok sz. széki-ülnök-, őrdarmai plébánost f. hó 14-én, életének 67-ik, áldozópapságának 44-ik évében, hivatásbeli kötelességének teljesítése közben magához szólította. Temetése Órdarmán január 17-én d. e. 9 órakor engesztelő sz. misével kapcsolatosan lesz. Ungváron, 1905. évi január 14-én. R. I. P. I.

A szatmári jelöltek. A szabadalvú párt jelöltje, mint már lapunk múlt számában említettük, Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, ki a múlt esütörtökön dél-

előlt 11 órakor már meg is tartotta programbeszédét a Vigadóban. Mintegy 200—250 ember lehetett jelen, többnyire zsidóság. A miniszter hosszasan beszélt a katonai téren elért vívmányokról és a tárczája körébe eső kérdésekről. Délben a Pannónia szállóban bankett volt, hol dr. Kereszteszgy Lajos pártelnök éltette a minisztert, aki nyomban válaszolt, a választópolgárságot és Kristóffy főispánt éltette. Beszédet mondott még a főispán, Majos Karoly, Mátray Lajos, Lengyel József csekei lelkész, dr. Fejes István és Széke Bálint. A miniszter délután látogatást tett a püspök ur Ó nagyméltóságánál, s az esti vonattal elutazott a fővárosba. — A függetlenségi párt vasárnap délelőtt 11 órakor tartott ismét jelölő gyűlést, mivel Uray Géza nem vállalkozott a jelöltség elfogadására. Abban állapotok meg, hogy dr. Kelemen Samu helybeli ügyvédet léptetik fel, ki a jelöltséget el is fogadta. Városunk polgársága tehát Hieronymi Károly és dr. Kelemen Samu nevével megy a küzdelembe.

Hymen. Főlegyházi Pál helybeli kir. folyammérnök szombaton esküdt örök hűséget Körösmezei Antal városi főjegyző leányának Körösmezei Erzsike helybeli állami iskolai tanítónőnek. — Orosz István nagyecsedői állami iskolai tanító jegyet váltott Monó Anna nagyecsedői állami iskolai tanítónővel. — Papp Dezső magyar kir. honvédhadnagy Nagykárolyból jegyet váltott özv. Kálmán Menyhértnek nyug. táblabíróné leányával, Mariska kisasszonnyal Zilahon. — Vetter Ambrus nagybányai posta és táviróhivatali főnök jegyet váltott özv. Gfrerer Jakabné, szül. Brunner Hermin urnővel. — Szilágyi Endre óvári nagybirtokos jegyet váltott Gyene Bertalan nyug. körjegyző, tatárfalvi birtokos leányával, Zsófia kisasszonnyal Unzváron.

Képviselőjelöltek vármegyénkbeli.

A debreczeni szabadalvú párt az első kerületben Thaly Kálmán volt országgyűlési képviselővel, a függetlenségi párt jelöltjével szemben dr. Jász Oszkár jogtanárt léptette fel. Jász nagykárolyi születésű, városunkban is széles körben ismert, mert itt töltötte fiatal éveit mint Bakó Lajos ügyvéd patvaristája. — Böszörményi Sándor a krassói kerület volt szabadalvú képviselője nem lépett fel volt kerületében, hanem Hajdu-Böszörményben lett a kormány hivatalos jelöltje. — Gabányi Miklós a diószadi kerület volt függetlenségi képviselője ismét fellépett Diószadon. Jelölte a szilágycséli választókerület független polgársága is. Hire járt, hogy a krassói kerületben szintén felveszi a harcot gróf Károlyi György szabadalvú jelölttel szemben, ez azonban nem felel meg a valóságnak mindössze annyi igaz, hogy puhatolódzott a kerület polgárságának hangulata felől. — Fecsel János dr. Nógrádmegyei szécsényi kerületében lépett fel szabadalvú programmal. Ellenfele Majláth Géza gróf. Fecsel már betűzte a kerületet, mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadta a nép. Megválasztását ott bizonyosra veszik.

A tanügy köréből. A vallás- és közoktatási miniszter Kiss István és Biró Gizella nagyecsedői állami iskolai tanítót, illetve tanítónőt a zólyomi állami elemi iskolához helyezte át. —

Jótékony adomány. Hauler János postamester, ki a nagymajtényi gőzmalom-társulat ellenőre, jutalékának egy részét — mely 25 korona, — az iskolának volt szíves átengedni, — melyért fogadja ez uton halás köszönetünket. — A tanítótestület.

Színházunk bérlete. A színügyi bizottság pályázatot hirdetett színházunk és a kerület jövő évi bérletére. A kérvényeket e hó 31-ig Pap Géza polgármesterhez kell benyújtani. Tavaly pályázaton kívül lett Krémer Sándorral a szerződés megkötve. Társulata most tagadhatatlanul jobb, mint a múlt évben, noha némely tekintetben kiegészítésre szorul. Azt is el kell ismerni, hogy az előadásnak megfelelő magaslaton tartásával, mint új szindarabok bemutatásával törekszik a közönség igényeit kielégíteni. Meg is van vele elégedve. Semmi okunk sem lehet tehát arra, hogy idegen után nézzünk, hiszszük is, hogy a színügyi bizottságot a pályázat kírásánál az a cél vezette, hogy a szabályszerű eljárásnak elég tétessék.

A vármegyei jelöltek. Már lapunk múlt számában megemlékezünk a vármegyénkben levő kerületek jelöltjeiről, most ismét felsoroljuk őket, hogy a nagyközönség evidenciájában tarthassa. Némely kerületben azóta változás történt, sőt néhol most sincsen kialakulva a helyzet. — **Nagykárolyban** az egyesült ellenzék gróf Károlyi Istvánt léptette fel függetlenségi programmal, ki a múlt esztendőben rendkívüli óvácziók közt ezrekre menő polgárság jelenlétében meg is tartotta programbeszédjét. Egyebek között kifejtette azt, mi az oka, hogy vezérével, A p p o n y i Albert gróffal együtt belépett a függetlenségi pártba. Ezt a nov. 18 án történt parlamenti eseményre vezette vissza, mely által a 67-es alap teljesen megrendült, s így nincs egyéb hátra, mint a personál unio keretein belül az ország függetlenségében keresni a lakosság jövőjéé boldogságát. A nemes gróf beszéde ellenállhatatlan erővel hatott. A kormány vele szemben nem állított jelöltet, de nem is lehet. Ez a választás tehát egyhangú lesz. — **Mátészalkán** villámcsapás gyanánt hatott a kerület volt függetlenségi képviselőjének, J é k e y Zsigmondnak beszámoló beszéde, melynek során kijelentette, hogy az újból felajánlott jelöltséget nem fogadja el. Elhatározását azzal okolta meg, hogy a kormány konkolyt hintett a kerület választópolgársága közzé, midőn ellene jelöltet állított, s ő nem akar mandatumot pénzért vásárolni. J é k e y viszsza lépése deprimáló hatással van az egész vármegyében, mert vele szemben, noha az alispánt léptette is fel a kormányt, biztos bukása volt volna. Az ő személye ezt a kerületet megmenthette volna az egyesült ellenzék számára, más akárcinek nehezebben fog menni, mint neki. A kormányt Nagy László alispánt jelölte, hogy az ellenzék állított-e már jelöltet, arról ezideig nincs tudomásunk. — **A f e h é r g y a r m a t i** kerületben a volt függetlenségi képviselővel, L u b y Gézával szemben a kormányt Domahidy Istvánt léptette fel. L u b y kibuktatására a közigazgatás itt minden lehetőt megpróbál, ámbar ebben az erősen ellenzéki szellemű kerületben nagyon nehezen fog menni. A L u b y ellen megindult akciónak az az oka, hogy mintegy két évvel ezelőtt feljelentést tett Jákey Sándor kerületi főszolgabíró ellen, kit ennek folytán fel is függesztettek állásától. Később vissza lett helyezve, de pénzbírságra ítélték. Ezért van most L u b y ellen mozgósítva az egész közigazgatási apparátus. A kormányt azonban nem volt szerencsés a jelölés tekintetében, mert Domahidy István ott népszerűséggel nem bír. — **A krassói** kerületben gróf Károlyi György van felléptetve kormányparti programmal. Ellenjelöltjéről biztos tu-

domásunk nincs. — **A csengeri** kerületben a volt függetlenségi képviselő L u b y Béla és Domahidy Viktor fognak küzdeni. Ez utóbbi kormányparti. — **Nagybányán** a volt szabadelpvüparti képviselő, B a y Lajos ellenjelölt nélkül áll. **Az aranyosmegyesi** kerületben Szentiványi Gyula volt kormányparti képviselő ismét fellépett. Az egyesült ellenzék báró Vécsey Miklóst léptette fel. — **Nagysomkúton** Papp József volt kormányparti képviselő és az egyesült ellenzék jelöltje, gróf Teleky Pál fognak mérkőzni. Ez a nyolcz kerület van vármegyénkben Szatmár városa a kilencedik.

Gyászhir. Ismét gyásza van az irgalmas nővérek helybeli anyaházának. Egy érdemekben megöregedett tagja hunyt el e hó 12-én Sátoraljaujhelyen Tóth Ágnes fogadalmas nővér személyében. Azon a nehéz pályán, mely élethivatását képezte, 41 évig szolgált hűséggel Isten dicsőségére, s embertársainak boldogítására. Életének 60 ik évében volt most. A jó nővért rendtársainak mély fájdalom kísérette sírjába. — **Sereghy Sándor** m. kir. posta és táviratbizt. Debreczenben elhalt. A boldogult Sereghy Sándor nyug. járásbíró fia, ki városunkban éveken keresztül szolgált mint albiró, most is itt tölti a nyugalom éveit. — **Vityi József** dr., fiatal erdői ügyvéd tegnapelőtt rövid, de kínos betegség után agyhártyagyulladás következtében elhalt. Neve a most megindult képviselőválasztási mozgalmakkal is kapcsolatban volt mint a krassói kerület függetlenségi jelöltjéé. Általános tiszteletnek örvendett mindenütt, korai halála mély megdöbbenést okozott. Nejét és két kis árváját hagyta hátra.

Építik a bikszádi vasutat. A bikszádi vasut kiépítését a szatmári állomástól kiindulva Sárközujlakon át már tavasszal meg fogják kezdeni. Olyan érdeme e Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternek, amit szatmári polgárnak elfelejteni nem szabad. Ezen vasut által Szatmár városa közvetlen közelébe jut az Avasban fekvő rengeteg erdőségeinek, melyek eddig kihasználatlanul heverték, mit sem jövedelmezve a városnak. Amint a vasut megnyílik, fejsze csapások zaja, gőszűrész zakatolása fogja felverni a néma csendet azokon a helyeken, ahol ezelőtt legfellebb csak a madár repült és a vadak tanyáztak. Szatmár városának pedig hajtani fogja a rengeteg, ki sem számítható jövedelmet. Eltekintve a vasuti internátustól, a gyorsvonat visszaállításától, a hajháló tanfolyam létesítésétől, melynek révén ugy városunkban, mint a megyében már ma is számtalan szegény család keresi meg kenyérét, — maga a bikszádi vasut létesítése olyan tény, mely miatt Hieronymi miniszter előtt tisztelettel tartozunk kalapot emelni. Sokan talán azt fogják gondolni ezen szavaink után, hogy korteskedni akarunk az érdekében. Koránt sem!... Azonban a valódi érdemet minden elfogulatlanul gondolkozó embernek el kell ismerni. Hogy most a választások előtt emlíjük, annak az az oka, hogy épen most jelent meg Ő felsége elhatározása, melylyel a kiépítésre vonatkozó engedélykírat kiadását elrendelte. Az okiratot Hieronymi miniszter a kormány nevében már alá is írta és kibocsátotta.

Szanatóriumi hölgybizottság. A József főherceg Szanatorium Egyesület az ország számos nagyobb városában, így városunkban is, hölgybizottságokat szervezett sorsjátéka ügyének előmozdítására, most pedig Nagybányán és Felsőbányán óhajt ilyet alakítani. Az Egyesület vezetősége a

megalakítandó hölgybizottságok elnökeit már fel is kérte, még pedig Nagybányán Harácsék Vilmosné urnót, Felsőbányán Farkas Jenőné urnót, míg a hölgybizottságok titkárainak Lukács György főispán, az Egyesület elnöke, Nagybányáról Szőke Béla, Felsőbányáról Krasznay Zsigmond lelkészeket kérte fel. Legközelebb tehát már Nagybányán és Felsőbányán is lesznek hölgybizottságok, melyek hivatva lesznek a József főherceg Szanatorium Egyesületet kiválóan nemes és áldásos tevékenységében, nemzetmentő törekvésében támogatni.

A szomszéd megyék jelöltjei. Borsvármegyének munkácsi kerületében a szabadelpvü Nedecey János volt képviselővel szemben a függetlenségi párt Fried Lajos újhelyi ügyvédet léptette fel, ki már meg is tartotta programbeszédét. A felvidéki kerületben Barta Ödön függetlenségének nincs ellenjelöltje. A kaszonyi kerületben Lónyay Géza gróf szabadelpvü ellen Láczy Szabó László sárospataki nagybirtokos függetlenségi programmal, a Tiszaháti kerületben Uray Imre volt függetlenségi képviselő ellen Lónyay Gábor gróf, deregnyői nagybirtokos lépett fel szabadelpvü programmal. — Ugocea megyében a nagyszőlősi kerületben Sándor János államtitkár, a volt szabadelpvü képviselő ellenjelölt nélkül áll. A halmi kerületben a kormányt hivatalos jelöltje Fogarassy Zsigmond volt képviselő. Az ellenzék még nem állított jelöltet. Keresnek, de a győzelem minden reménye nélkül. — **Ungváron** a szabadelpvü párt Kende Péter volt képviselőt jelölte. Az ellenzék vele szemben fog jelöltet állítani. — **A szobránczi** kerületben Sztáray Sándor gróf volt képviselő ellenjelölt nélkül áll dissidens programmal. **A nagykaposi** kerületben Komjáthy Bélának, a nagybereznaiiban Lónyay Sándor grófnak nincs ellenjelöltje.

Önképzőkori diszgyűlés. A szatmárnémeti kir. kath. főgimnázium Kazinczy önképzőköre e hó 19-én, esztendőnkön délután 5 órakor, a gimnázium tornatermében Vörösmarty emlékére diszgyűlést rendez és arra a t. közönséget tisztelettel meghívja. Műsor. 1. Szózat, éneklő a főgimn. ifjuság. 2. A vén cigány, szavalja Kormos Gyula-VIII. oszt. tanuló. 3. Vörösmarty mint lírikus (Pályanyertes mű.) Felolvassa Nagy Márton VIII. oszt. tanuló. 4. Szép Ilonka, melodráma, szavalja Vinkler János VIII. oszt. tanuló, zongorán kíséri Biró Béla VIII. oszt. tanuló. 5. Emlékbeszéd Vörösmartyról, tartja Schönpflug Ernő VIII. oszt. tanuló, ifjusági elnök. 6. Szózat, szavalja Höllich Kálmán VII. oszt. tanuló. 7. Hegedű duett, Danclától, előadják Kormos Gyula és Szentiványi József VIII. oszt. tanulók, zongorán kíséri Reiter Sándor VIII. oszt. tanuló. 8. Himnusz, éneklő a főgimn. ifjusága.

Kaszinói estély. Vasárnap délután a kath. kaszinó felolvasó estélyt rendezett a Czeczil egyesület disztermében, hol igen szép számmal gyűlt egybe a közönség, feszült figyelemmel hallgatta meg dr. Kovács Gyula nőképezési tanár érdekes felolvasását, ki a múlt nyáron tett norvégiai utazásáról festett megkapó rajzokat. Fodor Gyula dr. Mondik Endre és Haller Ferencz egy humoros jelenetet adtak e ő, mely derűsre hangolta a közönséget. Előadás után a kath. kaszinó helyiségeibe vonult a mulatni vágyó társaság, hol először társas vacsora, s utána táncz következett. A mulatság minden tekintetben pompásan sikerült, a rendezőségnek méltán válik dicséretére.

Szomorú karácsony. E czim alatt mint lapunk mult számában jeleztük, nemes emberbarátoktól 20 kor, 40 fillér gyűlt be annak a szegény munkás családnak felségélyezésére, melynek a karácsonyi ünnepek alatt betevő falatja sem volt. Most ismét egy nemes szívű urnő adománya érkezett hozzánk. *Govrik Ödönne* Ő nagysága Ér-Körösről, Szilágymegyéből 12 (tizenkét) koronát küldött be, melyet el juttatunk rendeltetése helyére. A jó Isten bizonyára nem fogja megjutalmazás nélkül hagyni a jólelkű urnőnek e nemes czélra hozott áldozatát. — Épen most lapunk zártakor kaptunk egy urtól, ki magát megnevezni nem akarja, 4 koronát.

Disztribúció. A mult vasárnap, Jézus legszentebb nevének ünnepe alkalmából a Jézus-társasági atyák disztribúciót adtak, melyre a kir. kath. főgimnázium tanári kara volt hivatalos. Ugy a házigazda, mint a többi rendtagok a szivélyességnek minden lehető jelével elhalmozták vendégeiket. Az ebéd folyamán számos felköszöntő volt, melynek sorát a házfőnök nyitotta meg, éltetve a tanári kart s annak igazgatóját. *Ratkovszki Pál* igazgató a rend tagjaiért s a házigazdáért üritett poharat.

A szatmár-ugocsamegyei róm. kath. néptanító-egyesület tagjai részére a központ 1904. év folyamára a következő pályatételt tűzte ki: „Szatmár-Németiben 1903. június-hó 3 án tartott szatmár-ugocsavármegyei róm. katolikus néptanító egyesületének közgyűlésén elmondott elnöki előadás alapján: „Fogalmaztassanak és állittassanak össze sszabatos, rövid mondatokban a bészéd és értelemgyakorlat alapelvei! A pályázat határidő 1904. dec. 31. lejárt. Beérkezett az elnökséghez 2 pályamunka. Egyiknek jellegje: „A jó tanító áldás, a rossz, átok a községben.“ A másiké: „Olyan a szemléltetés nélküli tanítás, mint a jégre metszett kép.“ A munkák bírálatra kiadattak.

Protestáns bál. Szombaton este folyt le a Pannónia disztermében. Nagyszámmal volt jelen a közönség, mely derült jó kedvvel mulatott. Olyan fényes bál volt ez, melyhez hasonló aligha lesz sok farsangon. Szatmár városának intelligenciája erősen volt képviselve. Az ifjuság jókedve reggelig tartotta együtt a jelen volt társaságot.

Törvénykezési szünnap. Az igazságügyminiszter az összes bíróságoknak megrendelte, hogy a képviselőválasztás és az azt megelőző napra semmiféle tárgyalást ne tüzzenek ki, ha már előzetesen lettek volna kitűzve sürgősen elhalasztandók s róla a felek értesítendőek. A kereskedelmi miniszter pedig elrendelte, hogy ahol a választás napjára vásári nap esnek, a vásár a következő napon tartassék meg.

Sebes hajítás. Kezd divatba jönni nálunk ez a rossz szokás, mely nagyon sok szerencsétlenségnek lehet okozója. Némely kocsis örületes sebességgel vágat, úgy hogy különösen fordulatoknál alig lehet előre kitérni. A mult héten egy elgázolás is történt, melynek csaknem emberélet esett áldozatul. A sebesült most is súlyos betegn fekszik. Ajánljuk a rendőrség szives figyelmébe.

Sorozás a megyében. Az idei sorozás a nagykatolyi járásban márczius hó 6., 7., 8. 9. éni lesz, Nagy László alispán polgári elnök és Dr. Serly Gusztáv vármegyei főorvos, mint polgári orvos közreműködése mellett. Míg azon egyéneket, kik Nagykárolyban születtek márczius 10. és 12. éni fogják sorozni Nagy László polgári elnök és Dr. Serly Gusztáv

vármegyei főorvos, polgári orvos közreműködésével. Az erdődi járásban márczius 1., 2., 3. és 9. éni lesz Böszörményi Sándor v. m. bizottsági tag, polgári elnök és Dr. Serly Gusztáv vármegyei főorvos, mint polgári orvos közreműködésével. A fehérgyarmati járásban márczius 13., 14. és 15. éni. Polgári elnök: Szegedi Antal v. m. bizottsági tag, és polgári orvos: Dr. Fekete Sámuel v. m. főorvos — A nagysomkúti járásban márczius 17., 18. és 20. éni. Polgári elnök: Mán Lajos v. m. bizottsági tag, polgári orvos: Dr. Fekete Sámuel v. m. főorvos. — A csengeri járásban márczius 22., 23. és 24. éni Polgári elnök: Ináncsi Pap Kálmán tb. vármegyei főjegyző, polgári orvos: Dr. Serly Gusztáv v. m. főorvos — Nagybánya városában április 7. és 8. éni Nagy Sándor tb. v. m. főjegyző mint polgári elnök és Dr. Fekete Sámuel v. m. főorvos mint polgári orvos közreműködésével. — Felsőbánya városában április 9. és 10. éni lesz. Polgári elnök: Nagy Sándor tb. v. m. főjegyző, polgári orvos: Dr. Fekete Sámuel v. m. főorvos. — A nagybányai járásban április 12., 13., 14. és 15. éni polgári elnök: Illovai Aladár v. m. főjegyző, polgári orvos: dr. Fekete Sámuel v. m. főorvos. — A matészalkai járásban április 17., 18., 19. és 20. éni lesz Nagy Sándor tb. v. m. főjegyző mint polgári elnök és Dr. Serly Gusztáv v. m. főorvos mint polgári orvos közreműködésével. — A szinérváralyai járásban április 25., 26., 27., 28. és 29. éni napjain Illovai Aladár v. m. főjegyző mint polgári elnök és Dr. Fekete Sámuel v. m. főorvos mint polgári orvos közreműködésével. — A szatmári járásban végül márczius 29., 30. 31. éni és április 1. és 3. éni Böszörményi Sándor v. m. bizottsági tag mint polgári elnök és dr. Fekete Sámuel v. m. főorvos, mint polgári orvos közreműködésével.

Sikos járdák. Már a mult héten szóvá tettük, hogy rendkívül sikosak a járdák, tükörjég borította be és senkinek sem jutott eszébe, hogy valamivel be kellene hinteni. Azóta ezen a téren csak annyi javulás történt, hogy a nappali olvadások folytán sok ház előtt a tükörjég lekopott, de igen sok helyen ott van az még ma is. Kénytelenek vagyunk ismét felszólalni, kérve a háztulajdonosokat, hogy a járókelők testi épségének biztonsága érdekében cselekedjenek meg annyit, hogy a járdákat egy kis fűrészporral hintessék be. Egyuttal ismét felhívjuk a rendőrség figyelmét is erre a körülményre.

Nevelői vagy gyakornoki állást keres egy érettségizett keresztény fiatal ember helyben vagy vidéken, Meg tudni a kiadóban.

Népkönyha jótéveői! Az ebéd osztásánál adakoztak Szalkai Sandorné M. Szalkán, Neuschloss Testvérek 1—1 zsák kenyérlisztát, Bartha Kálmán, Neivirt Nándor újévi üdvözlét megváltás czimén 5—5 kor, Róth Fülöpné 4 kor, Haberfell Jakabné, Egri Papp János Hirip 10—10 kor., Schvarcz Ilonka Éledd 5, Mayer Sarolta, Neivirt Nándorné 2—2 kor., Jungsz Árpádné, Gaál Jenő, Seregri Béláné 1—1 kor. Dr. Hermann Lipótné és Netter Kálmáné urnők 37 kor. gyűjtöttek. Spiegel Ferencz 10 kor. Altmann Edéné, Nagy Lajosné, Dr. Göbölne, Novák Lajosné, Bakcsy Gergely 2—2 kor. Dr. Hermanné, Fürst Viktorné, özv. Juhászné, Dr. Lénárdné, Veres Lajosné, N. N. Kávásiné 1—1 kor. Altman Edéné 1 zsák kolompért. Többen 9 koronát.

A Népkönyha jótéveői! A szatmári bank 20 kor. Vajnai Lajos építész 24 k, Domahidy Sándor 10 k, Krassó Miksáné, Markovits Ignáczaé, Szőke Béla, Krausz

Juliska, Markó 2—2 k. D. Gal mérnök, Megyesi István 1—1 k. Jónás Miksáné Jánkról, 1 zsák búzát, 2 zsák kolompért, 1 szekér fát, Reiter Jakabné 1 kis zsák rizakását, Reiter Adolfné, Ber Miklósné urnők 135 k. gyűjtöttek. A szatmári püspök Ő exelentiája 40 k. Hehelein Károly 20 k Pemp Antal, Dr. Kádár Ambrus, Szabó Norbert kanonokok 10—10 k. ifj. Szabó István 5 k. Dr. Fonné, N. N. 4—4 k. Kiss Zsigmond, Reiter Béláné 3—3 k. Hámon Róbert, Harstein Ferencz, Nagy Tamásné, Bölönyi László, Dellmanné, Dominusz Simon, Bonka 2—2 k. Róbert Lipótné 3 k. Uray Gézáné 2 k. N. N. Inglik, Ronyecz Antalné Özv Marosáné, Mondik Endréné 1—1 k. Valek János 40 fillért.

Színház.

7. éni, 8. éni, és 11. éni a „Fecskefészek“ operette újdonság került színre. A darab egyike az újabb operette irodalom kores kinövésének. A szövegen látszik, hogy mindenképen szellemes akar lenni, de szellemkedései néhol esődöt mondanak, néhol erősen drasztikusak. Szó sincs róla, néhány sikerült ötlet is akad a darabban, de ezek csak olyanok, mint pár tiszta harmatcsepp az izléstelenségek óriási tengerében. A szövegnél csak a zene rosszabb, melyet sem klasszikusnak, sem kellemesnek nem lehet nevezni. Ennyit a darabról: — béke hamvaira!

Révész Ilonka kedves Pomponette volt, de azok, aktk gyakran járnak színházba, bizonyára észrevették, hogy ezen bájos szubrettünkben kevés az alakító képesség; mindig egyformán kedves, de a szó szoros értelmében egyformán, úgy, hogy szerepeiben az újság érdekével nem képes azokra hatni akik jó tulajdonságait már más darabban nagyjában, ugyanazon alakban már fokozottabb mértékben ismerték meg. Kőszeghy, Papir, Tisztay és Szentes dicséretet érdemelnek. —

12. éni Shakspere klasszikus alkotásában, a „Lear királyban“ gyönyörködött a közönség. A czimszerep alakítóját Peterdit kritika nem, csupán dicséret illetheti. — A tragikus sorsu király lelkében váltakozó érzelmek egész skáláját művésziesen tudta visszatükrözteni, anélkül azonban, hogy a természetességet egy pillanatra elhagyta volna. Különb az este majdnem minden színész kitűnt valami által. Krasznay az által tűnt ki, hogy egyuttal nem áldozta fel a diktióért a lényegét: — természetes, gondos tanulmányra való játékaival az Eduard néhez szerepében nagy sikert aratott, Áldori az által tűnt most ki, hogy nem énekelt rosszul (t. i. nem is kellett neki énekelnie), Kendi Boriska fess toalettjei, Szentes szerep neműdása által tűnt ki.

Pénteken félhelyárral játszották a „Tavaszi“ operettet telt ház előtt. Révész Ilonkának Anna szobaleány talán legjobb szerepe s így nem c-oda, ha nagy és általános tetszést biztosított a maga számára. Dicsérettel emlékezem meg Papirról és Tisztayról.

Színházi esemény számba menő előadásról kell most beszámolnom. Szombaton került színre városunkban először Barrie fantasztikus színműve „Az egyenlőség“ Oázis ezen darab a színmű irodalom újabb korának, — melyet méltán nevezhetünk operettekornak — léha és tartalmatlan művei' sivata-

gában. A pompás szatírát s az író szellemességét egyaránt osodálhatjuk s annak igényei is kielégítésre találnak, akit különösen a hatóságok jelenetek érdekelnének a színművekben. Az előadás mintaszerű volt. Kendi Boriska (Mari) és Garai I. (Eliza) művészeitük legjavával igyekeztek a sikert előmozdítani. Krasznaynak haladását most is örömmel konstatahatom. A Crigthon szerepét nemes ambícióval játszotta; a deklamáló modort mindinkább kezdte leveleközni, Szentes (Lord Loam) és Szőke (Erneszt) kitűnő játékkal teljesen megfeleltek a darab intencióknak.

Vasárnap a „Vándorlegény” került színre Solti Vilmanak, a győri színház primadonájának vendégfölképpel. A közönség zajosabb ovációk nélkül ugyan, de mindvégig élénk érdeklődéssel nézte a művésznő szereplését, ki graciózus játékaival s erőteljes tisztaságú hangjával szinte elismerést vívott ki. A többi szereplők a régiiek voltak.

Hűfőn az „Aldozati bárány” került színre az előbbi szereposztásban és játékkal.

IRODALOM.

A Religió-Vallás a legújabb, egyúttal legelterjedtebb egyházi lapok egyike, mely tartozkodik minden politikától, szorosou a papságnak szolgál hasznos olvasmányokkal. Most a 64-ik évfolyamába lépett. Hogy a megrendelést a szegényebb ellátású papoknak is lehetővé tegye, a szerkesztőség a lap árat felényire szállította le, ellenben a lap ezután nem kétszer, hanem egyszer fog hetenkint megjelenni. Azonban mint legelső számából látszik, oly gazdag, változatos és tömör, hogy egy ilyen szám felér a régiek két számával. Előfizetési ár egész évre 10 kor., félvre 2 K. 50 fill.

Huszonöt év. A Kecskeméti megjelenő „Szőlészeti és Borászati Lap” 1904. év végén huszonöt éves pályáját futotta be. Ezen idő alatt szakcikkei és okszerű tanácsai által hozzájárult Magyarország jelen szőlőművelésének felépítéséhez. A lapot Maurer János szerkesztő-kiadó alapította, kinek nevéhez a szőlőművelés terén sok újítás és javítás fűződik. Huszonötödik évfordulóját nem nagy hangzsu hírvéréssel ünnepli; hanem csendben, azon jóleső öntudatban, hogy huszonöt éves működése edes hazánk szőlőművelésének új jatelepítésén áldást hozó volt. Ki e hasznos önzetlen és független szaklapot, mely egyedül előfizetőinek érdekében működik, még nem ismeri, az kérjen mutatóványt belőle, hogy megismerhesse. A cím: „Szőlészeti és Borászati Lap” Kecskeméti.

„Méhészeti Zsebnaptár” A legközelebbi napokban került ki a sajtó alól Szatmár-n Pataki Béla nagybányai lakos, ismert nevű méhészeti irónk által szerkesztett „Méhészeti Zsebnaptár” 1905. évre szóló IV évfolyama, mely az előbbi évfolyamokat is túlhaladóbb és igen érdekes tartalmával nélkülözhetetlen kézikönyvet képez a méhészek és méhészkedvelők részére. Megrendelhető Szatmáron, a Gazdák Lapja kiadóhivatalában, honnan 2 K. beküldése ellenében izléses vázson kíséretben bérmentve megküldik.

Gazdátlan milliók. A kihuzott sorsjegyek, részvények záloglevelek stb. nyerevényei révén sok millió korona hever gazdátlanul az illető pénztárakban, egyszerűen azért, mert a kisorolt értékpapírok jogos birtokosai mitsem tudnak arról, hogy sorsjegyük ki van huzva. Hogy ezt példával is illusztráljuk, felemlítjük, hogy a budavárosi sorsjegyeknél a 41019 sz. sorsjegy 40000 ko-

ronával, a Magyar vöröskereszt sorsjegyeknél a 103 sor. 75. sz. sorsjegy 20000 koronával, 1434 sor. 36. sz. sorsjegy 30000 koronával, a József sorsjegyeknél a 4209 sor. 27 sz. sorsjegy 20000 koronával, az 5660 sor. 99 sz. sorsjegy 30000 koronával ki van huzva. Ezeket a nyerevényeket mind a mai napig senki sem reklamálta, jóllehet e sorsjegyeket évekként elzúlnak már ki. Ezenél fogva a kinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járátása. Ilyenként a „Pénzügyi Hírlap”, a melynek sorsolási mellék lapját, a Pénzügyi Utmutatót a nagym. m. kir. pénzügyminiszter 32495. szám alatt mint teljesen megbízható szakközlönyt az összes törvényhatóságoknak, rendezett tanácsú városoknak és a gyámhatósági jog gyakorlásával felruházott községeknek, a nagym. m. kir. pénzügyminiszter 641. szám a. mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közlönyt a pénzügyi tisztviselőknek és a nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi miniszter 11041. sz. a. a szerkesztésnél követelt irányelveknél fogva a hazai közforgalmu vasutaknak hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen és bérmentve megkapják a Pénzügyi és Tőzsde-Évkönyvet, a mely sok hasznos tudnivalón kívül tartalmazza a kezdettől fogva az 1903. év végéig kihuzott, de kifizetés végett bemutatni elmulasztott külföldi sorsjegyek hitel s kimutatását, úgy, hogy e könyvből bárki azonnal megláthatja, ki van e sorsjegye huzva, vagy nincs. A többi értékpapírok hátralekös kimutatásai mindig a hiteles huzási jegyzékkel egyidejűleg közöltnak. A „Pénzügyi Hírlap” előfizetési ára egy évre, a Pénzügyi Utmutatóval és a Pénzügy és Tőzsde Évkönyvvel együtt 5 korona, a mely postautalványon küldendő be a kidóhivatalba, VII. Kerepesi-ut 44 szám.

Nyomatott a „Pázmány-sajtó” könyvnyomdában.

14236 szám

1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szatmárnémeti kir. tszék., mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Csenger és vidéke takaréksz. társaság** végrehajtható **Belényesi Károly** végrehajtható szervenő elleni 485.— kor. tőkekövetelésés jár. iránti végrehajtható ügyében a szatmárnémeti kir. tszék. (a szatmárnémeti kir. járásbíró) területén lévő Tyukod község határában fekvő, a tyukodi 216 sz. tjkv. ben A I 1—2 rend 2679. 2832 hrsz. alatt felvett egész ingatlanra 163 koronában és pedig a 6062/902 hrsz. végzéssel a 2679 hrsz. birtokrészletre az Ecsedilap lecsapoló és Szamos balparti ármentesítő és belvízszabályozó társulat javára bekebelezett esatorna építési és fentartási szorgalmi jog épségben hagyása mellett, a tyukodi 640 sz. tjkv. ben A † 1 rend 799—800 hrsz. alatt felvett ingatlanra 247 koronában és a tyukodi 1302 sz. tjkv. ben A † 1 rend 891 hrsz. alatt felvett ingatlanra 211 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1905. évi január hó 28-ik napján délelőt 10 órakor** Tyukod közseg-bázaal megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak ingatlanok becsárának 10 % át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-jén 3333 sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bányapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szatmáron, 1904. november 15-ik napján, a kir. tszék., mint tkvi. hatóságnál.

Jeney Sándor,
kir. tsz. albíró.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vöröskereszt”-hez.

Kitüntetve:

Bécs, Páris, London, Madrid, brüssel, Bo logne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Waltergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciumok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból tartós és diszes kivitelben **Szövetek méter száma** is eladatnak.

2-52-52

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után a lecsón szállítatnak

Arjegyzékek és szövetminták nyen és bérmentve.

Szolid munka! — Pontos kiszolgálás!

VALEK JÁNOS
cipész üzlete **SZATMÁR**

(Bölönyi-ház) Széchenyi-u. 7.

a püspöki palotával szemben.

Ajánlkozik mérsékelt
árak mellett tartós és
csinos

férfi, női és gyermek lábbelik,

valamint **tiszti és lovagló** csiz-
mák elkészítésére.Iskolás gyermekek részére erős
készítményű lábbelik készülnek.

Hibás lábakra különös gond fordítatik.

Állandó raktár a lefinomabb
bőrökből, cipőfüzőkből és
kenőcsökből.Munkáim tartósságáról üzletem
jóhírneve tanuskodik! 60-26-5**„Szatmári bank“**

részvénytársaság

Szatmáron Deák-tér 29. sz.

A legkedvezőbb feltételek
mellett nyújt törlesztéses jel-
zálog kölcsönöket földbirtokra
házakra 10-től 65 évig ter-
jedő időre

4%-os záloglevél alapon.

A kölcsönök árfolyam
külömbözet levonása nélkül
készpénzben is folyósíthatnak.Tudakozódásokra nyom-
ban kimerítő választ adunk

Szatmári bank r. t.

59-13-5

= Eladó szikvizgyár =

Nagymajtényban.

Egy teljes berendezésű üzemben levő

= szikvizgyár =

jutányos áron

eladó.

Értekezhetni: Kerner György tu-
lajdonossal Nagymajtényban.**Rövidhalotti beszédek**

második kiadása.

— Idegen kulfók után átdolgozta —
a szatmári egyházmegye két áldozópapja.

Kapható:

A „Pázmány-sajtóban“.

Szatmár, Iskola-köz 3.

Ára 1 korona 50 fillér.

Árjegyzék.**BÖLÖNYI LÁSZLÓ**MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és PÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL
Szatmár, Széchenyi-utca sarkán.Helybell
megrendelések
hazaszállítva.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül készpénz, vagy utánvétellel értendők.

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik.

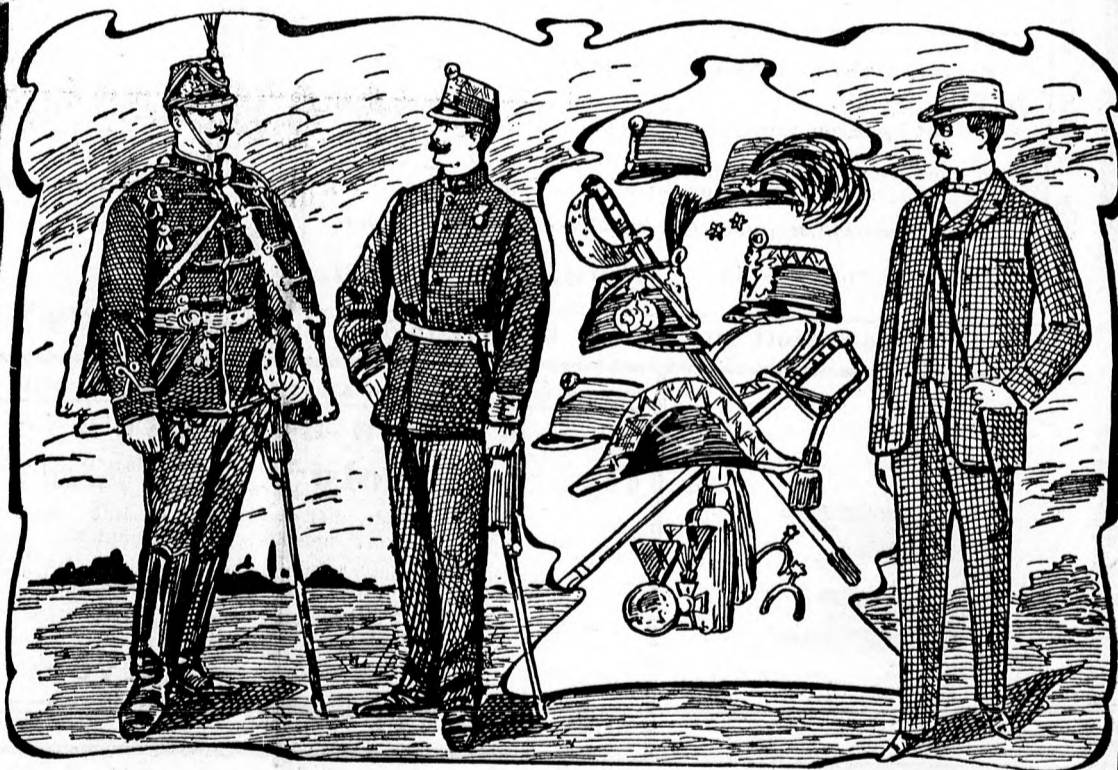
Friss husok		Füstölt áruk.	
	frt. kr.		frt. kr.
1 ko. I. Marha hus	52	1 ko. debreczeni páros	90
„ „ Sertés	60	„ „ Lengyel kolbász	80
„ „ Borju	60	„ „ Sonka kolbász	80
„ „ Bárány	—	„ „ krakói	80
„ „ Juh	—	„ „ Krinolin	80
„ „ Friss háj olvasztani	68	„ „ Parizer	80
„ „ „ szalona	66	„ „ Máj sajt	80
„ „ „ bőr nélkü	68	„ „ Disznófej sajt	74
„ „ Friss kolbász bors.	100	100 pár Virsli tormás	5
„ „ fok. czitr.	70	100 pár frankfurti	8
„ „ Friss zsír	80	100 drb. Salvaládé	5
Kolbász áruk.			
1 ko. Szalámi	2	Füstölt áruk.	
„ „ füst. magyar kolt.	90	1 ko. Sonka páczolt	1
		1 ko. Sonka csont né k l	1
		„ „ „ kifőve	2
		„ „ Császár hus bőrrel	80
		„ „ Karaj bőr nélkül	80
		„ „ Lapoczka és oldal	72
		80 l ko. Páczolt nyelv	1
		80 l drb. Sertés nyelv	20
		74 l ko. Tepertő	60
		Salonák.	
		100 ko. Fehér szalona	70
		1 ko. Paprikás stráf	90
		„ „ Kolozsvári szelet	90
		„ „ Füstölt szalona	80

Tisztelettel

BÖLÖNYI LÁSZLÓ.**INGLIK JÓZSEF**

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmáron, Deák-tér, (Városház-épület).

Több egyenruházati intézeste erződött szállítója.

Készít mindennemű **polgári öltönyöket, papi reverendá-
kat**; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az **elegáns szabás
és finom kivitelre** fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok
szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben. Első-
rangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem **nagy for-
galma** által áruimat **olcsóbb ár mellett szállíthatom**, mint
bármely más cég.**Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.**Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni biz-
tosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb meg-
elégedésére fogok szolgálni.

Maradtam kiváló tisztelettel:

INGLIK JÓZSEF,
szabó mester.

5-26-26

Az alábbi **elsőrangú** czegeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak **különös figyelmébe ajánljuk.**

KLEIN ÉS TÁRSA férfi szabó cég kirakáiban levő összes gyapju szövetek bármelyikéből **mérték szerint** egy öltöny ruha 21 frt 50 krért.

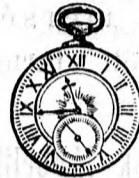
Alapított 1890-ben.

Néhma Ferencz

órás és ékszerész üzlete

Szatmár,

Deák-tér, Br. Vécsey-ház.

Ajánlja pontosan szabályozott schweiczi és magyar gyártmányu arany, ezüst, nikel, falt, zseb, inga és ébresztő óráit 5 évi jótállással.

Nagy választék arany

és ezüst lánczok, gyűrűk, fülbevalók s mindennemű ékszerekben idéki megrendelések pontosan teljesítettek, bármely bel- s külföldi árjegyzék szerint is.

Óra javításokért 2 évi jótállás. Kötetelek, fonográfok, ékszerek javítása. — Tört aranyat és ezüstöt napi árban veszek vagy cserélek.

Kolb Mór
hatóságilag engedélyezett
ügynökségi irodája
Szatmáron, Kossuth Lajos-utca.

Aki házat, birtokot eladni vagy venni akar, az forduljon hozzám saját érdekében teljes bizalommal.

Értékpapírok vétele és eladása!

NÉVJEGYEK,

üdvözlőkártyák, meghívók,

s bármely a könyvnyomdai szakba vágó munkák beszerzésére legalkalmasabb

a „**PÁZMÁNY-SAJTÓ**”

Iskola-köz 3. — **SZATMÁR.** — Iskolaköz 3.

Mazurek Pál

könyvkötő és díszmű-készítő SZATMÁRON.
Templom köz.

Elvállal mindennemű könyvkötészeti munkák és díszműcikkék gyors és pontos elkészítését, a legjutányosabb árak mellett.

Babák és gyermek-kocsik.

Szatmári bazár.

Blatniczky István, Kazinczy-utca 10., a k kath. gimn. mellett.

Cserépkályhák, tüzhelyek, fürdőkádák és kandalók.

UJ! — John-féle mosógép, telítettgőzzel. — UJ!
Szabadalmazva Ausztria és Magyarországon.

Ezen mosógép, valamint a légelősegítő kémény toldók nálam kaphatók, utasítási nyomtatvánnyal együtt.

Viszontelárusítók nagyban vételnél kedvezményt kapnak.

További szives pártfogást kér **Blatniczky István.**

Szabadalmazott mosógép és kémény-toldó.

Mindenféle játékok óriási raktára.

3 kerékű triciklik, autómobilok, hintalovak.

és szájviz.

Fogorvosi műtermemet

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve, készíték: egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany foglalyányon.

!!! Kivánatra szájpad nélkül!!!

Porcellán, arany, platin és cement tömést,

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legújabb feltalált szerekkel teljesen fájdalom nélkül.

Rendelek d. e. 8 órától d. u. 5-ig.

Albisi **Bakcsy Domokos,**
orvos-fogorvos.

3-53-52

és szájviz.

Magas fokú denaturált szesz 1 l. 56 fill. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fill.

MINDEN OLCSÓBB LETT!

Győry Károly üveg porcellán Szatmár, Deák-tér.
kereskedése

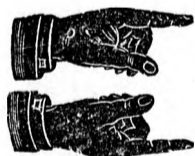
Tulhalmozott raktár, mélyen leszállított árak: étkező, kávé, teás, fekete kávé, mosdókészletek bámulatos olcsó árban.

Üveggészletek, melyekből több minták végleg ki lesznek árusítva, az eddigi ár feléért lesznek eladva. Szolingeri evőeszközök és Berndorf alpacca, mindenféle konyhai eszközökből állandóan nagy raktárt tartok.

Tisztelettel

Győry Károly.

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér. — — — — Piroleum 1 l. 48 fillér.

P É N Z !

4%-os

törlesztéses kölcsönt

nyújtunk 10—65 évre budapesti és külföldi elsőrangú pénzüintézetű, az ingatlan 3/4-ed értékéig, gyorsan utólagos díjazással.

A kölcsönt nem záloglevelekben, hanem készpénzben is folyósítjuk, melyet a tulajdonos egyszerre vagy részletekben bármikor visszafizethet, de a penzüintézet nem mondhat fel. Legjobb alkalom a súlyos váltó, vagy már meglévő drága törlesztéses kölcsönök átváltoztatására (convertálására).

A kölcsön bekebelezése illetékmentes.

A kölcsöniratok beküldése a tulajdonosra kötelezettséget nem ró, ellenben, ha az ügyet elvállaljuk, a sikert biztosítjuk. Mielőtt convertál, saját érdekében tegyen kérdést hozzánk, készséggel adunk felvilágosítást díjmentesen.

Telefon-szám 16.
Válaszbélyeg melléklendő.

Neuschlosz Testvérek

törvényszékieleg bejegyzett cég, bankbizományosok
Szatmár.

40-?-30

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

VUJA JÁNOS

Kivánatra bármilyen kivitelű cipők és csizmák mérték után is készülnek.

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle ház, aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis valódi finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és csizmákat nagyon is versenyképes árak mellett hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt, a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte, és a kinek áru osinosság dolgában is párját ritkítja